

HÄRLIGT MEN DEPPIGT. Hedvig Arvidsson har bött i djupaste Småland sedan slutet av 1960-talet. Att återse sina gamla trakter är härligt, men deprimerande, menar hon.

Foto: LINUS HÖÖK

UTSTÄLLNINGSOBJEKT. Förr hade nästan varenda hemman i Högsö ett mindre skogsbruk. Nu står maskinerna som utställningsobjekt. Ordförande för Högsö hembygdsförening, Staffan Bergman, tillstår att de flesta byinvånarna jobbar i Luleå, men att det aldrig är tal om Högsö som en förtort. "Vi sköter vårt här ute", säger han.

Högsödagarna

Hemvändardag lockade 1.000 besökare

HÖGSÖ, KURIREN.

Om småländska Hedvig Arvidsson fick välja skulle hon låta bli att sova för att ha tid att uppleva så mycket som möjligt av sin hembygd marker utanför Luleå.

Hon är en av de nära 1.000 besökare som i helgen möttes upp på Högsödagarna.

I bygdegårdens kök står Dagmar Lidström och har just malt ner 15 kilo kött som under morgondagen ska bli paltfyllning.

Hon är född och uppvuxen i Högsö och bor nu på föräldragården. Hennes syster, Hedvig Arvidsson, flyttade som 33-åring till Markaryd i djupaste Småland 1969. Nu är hon bara hemma i Högsö en gång om året.

– Jag åker upp till den här helgen. Hit kommer alla och det blir en chans att träffa gamla klasskompisar och barndomsvänner. Det kommer upp så mycket minnen. I dag träffade jag en kille som brukade försvara mig när vi gick i folkskolan, berättar hon.

Började för 14 år sedan

När Högsödagarna drog i gång för 14 år sedan var tanken att

locka turister till byn. Men i stället för tyskar och stockholmare kom hemvändande Högsöbor i 100-tal. Initiativtagaren, liksom hembygdsföreningens ordförande Staffan Bergman, valde då att byta namn till Högsö hemvändarvecka.

– Jag brukar säga att vi uppfann begreppet hemvändare. Det var ingen som höll på med något sådant här när vi startade, säger han.

Den årligt återkommande halstrade strömmingen serverad med nybakt klädda fick också i år långa köer att ringla i trädgården utanför hembygdsgården. I en liten dunge intill står skogsmaskiner modell äldre uppställ-da i en utställning som vitnar om bygdens tidigare aktiva skogsbruk.

Tiodubbling av byinvånarna

Ordförande Bergman uppskattar att dagarna lockat cirka 1.000 besökare, vilket innebär en tiodubbling av byns invånare.

Att kunna bjuda till återträffar i en hembygdsgård är viktigt för att bylivet ska leva kvar, tror han.

– Vi norrbottningar behöver en samlingspunkt, annars söker vi inte reda på varandra. Och en gemensam gård är viktigt efter-

som hela poängen med att bo i en by är gemenskapen, säger han.

Med en lätt brytning av småländska berättar Hedvig Arvidsson om sin barndomsmarker utanför hembygdsgården.

– Där har vi skolan och den här stigen trampades upp av vår lärarinna, berättar hon och går upp mot skolbyggnaden.

Gamla minnen

Hon får sällskap av sin syster Dagmar och den forna skolkamraten Göran Viklund. De pekar och fnissar åt gamla minnen och visar upp det som under skolåren kallades för Stora stenen.

– Det var en ordentlig utmaning att klättra upp på den då, konstaterar de samtidigt som de åter ger sig i kast med att klättra.

Hedvig Arvidsson menar att hemvändandet föder bitterljuva känslor.

– Jag förstår inte att så många är här gått. Att gå på sin barndoms mark är härligt, men man blir också deprimerad över att tiden gått så fort. När jag är här vill jag inte sova, jag har inte tid.

Linus Höök

linus.hook@kuriren.com
0920/375 78

Traditionens trogna. Ungefär tusen besökare möttes upp till Högsödagarna, eller hemvändardagarna som vissa kallar eventet. Traditionen trogen har en stor grupp samlats till att skala potatis. Stora lass palt väntar nämligen under söndagen.